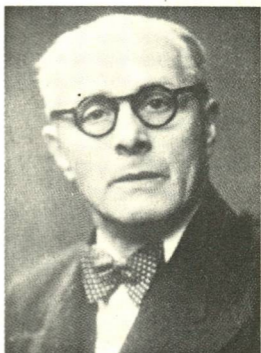

MUEREN, Floris van der, musicoloog (Hoogstraten 2 november 1890 - Leuven 23 december 1966). Zoon van een muziekleraar aan het Klein Seminarie te Hoogstraten, waar hij klassieke humaniora begon. Na drie studiejaren ging hij naar het Lemmensinstituut in Mechelen, dat hij in 1911 als laureaat verliet om organist van de St.-Jozefkerk in Leuven te worden. Bij Paul Gilson volgde hij drie jaren compositietechniek. Hij componeerde koormuziek en een aantal liederen, o.m. Het lied der Vlaamse Meisjes, op tekst van

Cyriel Verschaeve, en een strijdlid De Gentsche Hoogeschool. Van der Mueren schreef ook enkele satirische toneelstukken en bekwaamde zich bij Albert Vogel in de voordrachtskunst. In 1921 ging hij aan de Katholieke Universiteit te Leuven kunstgeschiedenis studeren en datzelfde jaar werd hij docent in de muziekgeschiedenis aan de Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen in Antwerpen. Bij de beginnende vernederlandsing van de Rijksuniversiteit in Gent werd hij er in 1923 benoemd tot docent voor algemene muziekgeschiedenis, een sector die hij zelf moest opbouwen. In 1931 promoveerde hij in Leuven tot doctor in de kunstgeschiedenis en oudheidkunde, op een proefschrift over Het orgel in de Nederlanden. In 1936 werd hij hoogleraar in Gent, in 1941 gewoon hoogleraar. In 1939 werd hij werkend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie van België, klasse der Schone Kunsten. In 1953 benoemde de Belgische Vereniging voor Muziekwetenschap hem tot haar ondervoorzitter. De Antwerpse Vereniging voor Muziekwetenschap maakte hem in 1953 tot haar voorzitter. Hij doceerde sinds 1961 aan de

Muziekkapel van Koningin Elisabeth te Argenteuil. Verder werkte hij mee aan het St.-Lucasinstituut te Schaarbeek en aan de Sociale Scholen te Heverlee, was actief in diverse verenigingen en kreeg de prijs van de provincie Antwerpen 1959 voor zijn gezamenlijk oeuvre, dat talrijke bijdragen en boeken omvat over musicologische en andere culturele onderwerpen, waaronder zijn studies over Peter Benoit, het nationale karakter in de muziek en het parallellisme de bekendste zijn.

Van der Mueren, die van 1918 tot '23 secretaris van het Davidsfonds was, genoot spoedig als voordrachtgever een grote reputatie en werd een der eerste en invloedrijkste promotors van het Algemeen Beschaafd Nederlands in Vlaanderen. Hij was ervan overtuigd, dat de Vlamingen voor de realisatie van hun emancipatieverlangens ook de actieve politieke weg moesten volgen. Daarom liet hij zich in 1932 als vertegenwoordiger van een onafhankelijke Vlaamse groep naar de gemeenteraad van Leuven afvaardigen. In 1938 stond hij op de lijst van de Katholieke Volkspartij en werd schepen van Openbaar Onderwijs en Kunsten. Hij bleef dit tot 1944, wat hem na de Tweede Wereldoorlog moeilijkheden bezorgde. Na zijn rehabilitatie wijdde hij zich alleen nog aan zijn wetenschappelijk werk.

De grote verdiensten van Floris van der Mueren moet men in de eerste plaats zoeken in zijn pioniersarbeid voor de musicologie in Vlaanderen. Vóór hem was men op dit gebied aangewezen op zelfstudie. Met zijn legendarische geestdrift en goedhartigheid spande hij zich in om de wetenschappelijke muziekstudie een vaste basis te geven. Hij vormde talrijke deskundigen en werd ook in ontelbare voordrachten een vurig propagandist voor de muziekcultuur, voor een eigen Vlaamse liedkunst en voor de zang als element in de volksofvoeding. Van der Mueren hield steeds vast aan de doelstelling „zijn volk geestelijk te ontvoogen”. In zijn geschriften onderzocht hij verder het feit „dat de periodische stijlkenmerken, die de professoren in de andere kunsten mij voorhielden, hun analogie ook hadden in de muziekgeschiedenis”. Deze parallellistische zienswijze zou zijn musicologisch werk gaan beheersen. Ten slotte kwam hij er, volgens zijn eigen woorden, voor uit „dat het „nationale” niet een kwestie is van folklore, doch van een zeer moeilijk onderzoek van een eigen aard der verscheidene technieken”.

WERKEN: *Beschouwingen over de muzikaliteit* (1921); - *Wat iedereen over voordrachtskunst moet weten* (onder pseudoniem W. Esders, 1930); - *Het orgel in de Nederlanden* (1931); - *Peter Benoit, man van zijn Volk* (1935); - *Over het wetenschappelijk onderzoek van het nationale karakter in de muziek* (1947); - *Musicologische tegenstelling in de Nederlanden*, in *Gentse Bijdragen voor Kunstgeschiedenis* (1950, p. 57-76); - *Bachherdenking. Ondergang en herleving* (1952); - *Over constanten in de muziekgeschiedenis* (1953); - *Perspectief van de Vlaamse muziek van Peter Benoit tot heden* (1961); - *Muziekgeschiedenis en haar muziekesthetische verantwoording* (1963); - *Peter Benoit in het huidig perspectief* (z.j.).

LITERATUUR: *Miscellanea Musicologica Floris van der Mueren* (1950); - *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1960, I* (onder de hoofdredactie van T. Luykx, 1960, p. 254-256); - G. van Hoof, *Ontmoeting met Floris van der Mueren*, in *De Standaard* (30 januari 1960); - P. Nuten, *In memoriam Prof. Dr. Floris van der Mueren*, in *Brug*, nr. 1 (1967); - K. Cooremans, *Florentijn Jan van der Mueren*, in *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden 1972-1973* (1974, p. 181-188).

MARIE-THERESE BUYSENS